

Keeni Põhikooli õppekava

ÜLDSÄTTED

Keeni Põhikooli õppekava lähtealused

1. Keeni Põhikooli õppekava on põhikooli riikliku õppekava ja lihtsustatud riikliku õppekava alusel koostatud kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument.
2. Kooli õppekavas tuuakse välja kooli eripärast tulenevad valikud riiklike õppekavade raames, kirjeldatakse õppe rõhuasetused ja tegevused õppekava täitmiseks.
3. Kooli õppekava on väljundipõhine. Suurt tähelepanu pööratakse õpiväljunditele (õpitud tulemustele), mis on õppimise tulemusel omandatavad pädevused - teadmised, oskused ja hoiakud ning mida õppija peab teatud aja jooksul omandama ning olema võimeline kasutama. Väljundipõhise õppe keskmeks on õppija ja õppimine ning nendest lähtuvalt kujunevad õpetamine, ainesisu ja meetodid. Õppe eesmärke kirjeldatakse ning õpiväljundeid sõnastatakse lähtuvalt õpilaste vajadustest, soodustamaks õpilaste toimetulekut seatud nõudmistega.
4. Keeni Põhikooli õppekavas on üldosa ja lisad.
5. Kooli õppekava üldosas esitatakse:
 - 1) **õppe ja kasvatuse eesmärgid** – õppe- ja kasvatuseesmärgid; õppekeskkonna kujundamine; pädevuste kujundamine;
 - 2) **õppekorraldus** – õppekorralduse põhimõtted; läbivad teemad ja lõiming; III kooliastme loovtöö korraldus; õppeaasta korraldus; tunnijaotusplaan ning kooli eripära; hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldus; õppekeskkonna mitmekesistamist ja õppekava rakendamist toetavad tegevused; õpilaste arengu toetamine; tugiteenuste rakendamine; õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
 - 3) **hindamise korraldus**;
 - 4) **õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted**;
 - 5) **kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord**.
6. Lisades esitatakse:
 - 1) Loovtöö koostamise kord (lisa 1);
 - 2) Tugimeetmete rakendamise juhised ja vormid (lisa 2)
 - 3) Lihtsustatud õppekava tunnijaotusplaan (lisa 3);
 - 4) Hindamise kord (lisa 4);
 - 5) Ainevaldkondade kavad, õppeainete ainekavad, sh lihtsustatud õppe ainekavad:
keel ja kirjandus: eesti keel, kirjandus (lisa 5);
võõrkeeled: inglise keel, vene keel (lisa 6);
matemaatika: matemaatika (lisa 7);
loodusained: loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia (lisa 8);
sotsiaalsained: inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus (lisa 9);
kunstained: muusika, kunst (lisa 10);
tehnoloogia: tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus (lisa 11);
kehaline kasvatus: kehaline kasvatus (lisa 12).
 - 6) valikõppeainete ainekavad:
ettevõtlikkusõpe (lisa 13);
IKT õpe (lisa 14);
loovteraapia (lisa 15).

ÜLDOSA

I ÕPPE JA KASVATUSE ÜLDEESMÄRGID

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

1. Kooli põhitaotlus on aidata kaasa õpilaste kasvamisele mitmekülgeteks, eneseteadlikeks ja loovateks isikuteks, kes:
 - 1) on jõudnud selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes;
 - 2) mõistavad oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunnevad vastutust tegude tagajärgede eest;
 - 3) suhtuvad sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse;
 - 4) omavad valmisolekut õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks;
 - 5) saavad aru oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.
2. Kool toetub õpilaste põhiliste väärtushoiakute kujundamisel kooli väärtustele: koostöö, reeglid, ausus, tervis ja turvalisus, individuaalsus, loovus ja avatus ning Euroopa ühiseväärtustele: ausus, hoolivus, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu; vabadus, demokraatia, austus isamaa, emakeele ja kultuuri vastu, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus.
3. Kool on võtnud ülesandeks luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut ning loovat eneseväljendust. Koolipere koostöös lapsevanemate, kooli pidaja ja kogukonnaga hoolitsevad selle eest, et õpikeskkonnas:
 - 1) valitsevad vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid ja kriitikat austavad suhted;
 - 2) koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdselt;
 - 3) märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu;
 - 4) välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
 - 5) luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii ükski kui ka koos kaaslastega;
 - 6) ollakse abivalmid, sõbralikud ja heatahtlikud;
 - 7) toetatakse häid ideesid ja positiivseid uuendusi;
 - 8) jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigust ja vastutust;
 - 9) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;
 - 10) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
 - 11) ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;
 - 12) kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid IKT-l põhinevaid õppematerjale ja –vahendeid.

Pädevuste kujundamine

1. Riikliku õppekava tähenduses on pädevus õpilastes kujundatav teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum. Eristatakse üldpädevusi, valdkonnapädevusi ja kooliastme lõpuks taotletavaid pädevusi.
2. Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna õppeainete õpetamise peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja kavandatud õpitulemused, lõiming teiste ainevaldkondade õppeainetega ning tunni- ja kooliväliline tegevus. Ainevaldkondade kavades on esitatud valdkonnapädevuste kirjeldused ja lõimingu võimalused ning ainekavades kooliastmeti õppeainete eesmärgid ja klassiti kavandatud õpitulemused osaoskuste või õppeteemade kaupa.
3. Üldpädevused on olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevuste kujunemist jälgivad ja

suunavad õpetajad õppeainete kaudu, kõik koolitõotajad omavahelises koostöös tunni- ja koolivälises tegevuses ning klassijuhatajad klassijuhatajatundides ning kooli ja kodu koostöös. Üldpädevuste kujundamise viisid ja tulemused leiavad kajastamist õpetajate töökavades, tagasisidena õpilase arengumapis, huvitegevusplaanis, projektide jms aruannetes, arenguvestluste kokkuvõtetes, õppeperioodide käitumise ja hoolsuse kirjeldustes.

Õpi- ja digipädevuse arendamiseks õpetatakse õpilasi õppimist individuaalselt ja rühmas kavandama; õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet hankima, hindama ja säilitama. Juhendamise ja suunamisega tagatakse teadmiste ja oskuste järjepidev omandamine. Õpilastele luuakse õppesituatsioone isikupäraste eelduste ja sobivaimate õpistiilide selgumiseks, iseseisvaks õppimiseks, õpioskuste ja –strateegiatega otstarbekaks rakendamiseks ning õpitu kasutamiseks erinevates olukordades ja probleeme lahendades ning varemõpitu seostamiseks. Õppetunnis võimaldatakse õpilastel analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasist õppimist; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomine ja kasutamine; suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades. Õpilastele jagatakse informatsiooni digikeskkonna ohtudest ning toetatakse nende oskusi ja soove kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

Enesemääratlus- ja suhtluspädevuse kujunemiseks suunatakse õpilasi iseennast hindama, tundma ja esitlema; oma seisukohti esitama ja põhjendama; oma käitumist analüüsima; suhtlemisprobleeme lahendama ning tervislikke eluviise järgima. Õpilasele antakse teadmised ja oskused selgeks, asjakohaseks ja viisakaks eneseväljenduseks nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, teabe- ja tarbetekstide ning ilukirjanduse mõistmiseks ning eri liiki tekstide kirjutamiseks. Õpilast suunatakse kasutama keelt õigesti ja väljendusrikkalt, järgima sobivat stiili ja korrektset viitamist kirjutamisel ning kokkuleppel põhinevat, partnerit arvestavat ja turvalist suhtlemisviisi.

Kultuuri- ja väärtuspädevuse kujunemiseks suunatakse õpilasi tegutsema ning inimsuhteid hindama ja väärtustama oma koolis tunnustatud käitumisreegleid järgides, et tagada inimlikkus ning mõistlik koosolemine ja ühine tegevus. Õpilastel aidatakse väärtustada kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust luues võimalusi oma ja teiste maade looduse, rahvaste kultuuripärandi ja nüüdiskultuuriga tutvumiseks ja mõistmiseks ning võimalusel nendega seotud sündmustes osalemiseks. Õpilasi suunatakse loomevõimeid arendama, ilumeelt kujundama ning oma väärtushinnanguid teadvustama.

Sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujunemiseks võimaldatakse kõigil lastel koolielus tegutseda aktiivselt, teadlikult, abivalmilt ja vastutustundlikult ning toimida ühiskondlikke väärtusi järgivalt ning demokraatlikku arengut toetavalt. Õpilastes kujundatakse suutlikkust ja soovi kasutada oma kodanikuõigusi ja –kohustusi, arvestada inimeste erinevustega (sh rahvus, religioon) suhtlemisel, märgata ja aktsepteerida erinevate keskkondade reegleid ning teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides.

Ettevõtlikkuspädevuse kujunemine tagatakse õpilaste omaalgatuslike ideede ja nende elluviimise toetamise kaudu. Õpilasi suunatakse nägema probleemides peituvaid võimalusi; seadma eesmärged, koostama plaane, neid tutvustama ja ellu viima. Täiskasvanud oma eeskujuga näitavad, kuidas reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele, võtta arukaid riske ning vastutada tulemuste eest. Õpilasi innustatakse korraldama oma ja kooli eesmärkide saavutamist võimaldavaid ühistegevusi ja neist osa võtma.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalase pädevuse saavutamiseks suunatakse õpilasi kasutama matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid, loogikat, ruumilist mõtlemist, esitusviise ning kirjeldama ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil. Õpilastele jagatakse selgitavaid teadmisi loodusteaduste ja tehnoloogia olulisuse ja piirangute mõistmiseks, uute tehnoloogiate eesmärgipäraseks kasutamiseks ja loodusnähtustes orienteerumiseks, inimtegevusest põhjustatud muutustest ja üksikisiku vastutusest arusaamiseks ning loodushoidliku ellusuhtumise kujunemiseks.

4. Kooliastme lõpuks taotletavad pädevused kirjeldavad kokkuvõtvalt õpilase arengut eakohaste üldpädevuste ja valdkonnapädevuste ning õpitulemuste omandatuse kaudu:

Esimese kooliastme lõpus õpilane:

- 1) peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;
- 2) tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;
- 3) teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;
- 4) oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida;
- 5) suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;
- 6) mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid õpitud väljendeid ja lihtsamaid fraase;
- 7) arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades;
- 8) käitub loodust hoidvalt;
- 9) oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda;
- 10) oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning tehnilisi seadmeid;
- 11) austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seotuvaid käitumisreegleid;
- 12) oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;
- 13) hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest;
- 14) oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;
- 15) teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema.

Teise kooliastme lõpus õpilane:

- 1) mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;
- 2) oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;
- 3) väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;
- 4) oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnustada ning oma tegevust korrigeerida;
- 5) oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;
- 6) oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste eale vastaval tasemel ning mõista suulist kõnet;
- 7) tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel;
- 8) on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades;
- 9) väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;
- 10) oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste;
- 11) oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel;
- 12) tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;
- 13) väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;
- 14) väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete

ohtlikkusest;

15) on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast.

Kolmanda kooliastme lõpus õpilane:

1) tunneb üldtunnustatud väärtusi, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;

2) tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub eelarvamusteta ja lugupidavalt teistest rahvustest inimestesse;

3) on teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;

4) on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;

5) suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;

6) valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste;

7) suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite ning esitusviiside kasutamist;

8) mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;

9) oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi;

10) suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada;

11) on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;

12) suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;

13) väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne;

14) mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

II ÕPPEKORRALDUS

Õppe ja kasvatuse korralduse põhimõtted ja rõhuasetused

1. Õppe korraldamisel lähtub kool järgmistest põhimõtetest:

1) luuakse tingimused kvaliteetse üldhariduse omandamiseks;

2) lähtutakse õpilaste vajadustest ja huvidest ning võimaluse korral arvestatakse õpilaste ja vanemate ettepanekutega;

3) jälgitakse õppekoormuse ea- ja jõukohasust;

4) arvestatakse õppekavavälisest õppimisest koolis õpetatava osana, kui see võimaldab õpilasel saavutada määratletud õpitulemusi;

5) järgitakse kaasava hariduse põhimõtteid (õpe on paindlik, kohandatud õpilaste eeldustele ja vajadustele ning igale lapsele antakse võimalus oma võimeid maksimaalselt rakendada; õpilaste erisusi peetakse loomulikeks; klassitasandil tehtava töö põhiohk on õpilase individuaalsuse varajasel toetamisel ning erivajaduste märkamisel; haridusliku erivajadusega (HEV) õpilasi kaasatakse lisaks õppetööle ka kõigisse teistesse tegevustesse koolis).

2. Esimeses kooliastmes õpilasi õpetades ja kasvatades keskendutakse:

1) heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;

2) enesuse ja õpimotivatsiooni toetamisele;

3) positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimise ja õppimise;

4) õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;

5) eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;

- 6) põhiliste suhtlemis- ja koostööskuste omandamisele;
 - 7) õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.
3. Teises kooliastmes õpilasi õpetades ja kasvatades keskendutakse:
- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele;
 - 2) õpitu seostamisele praktikaga ning õpilastel valikute tegemise, otsuste langetamise ja oma otsuste eest vastutamise võimaldamisele;
 - 3) huvitegevusvõimaluste pakkumisele;
 - 4) õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
 - 5) õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.
4. Kolmandas kooliastmes õpilasi õpetades ja kasvatades keskendutakse:
- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele;
 - 2) õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;
 - 3) erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele ning enesekontrollimise oskuse arendamisele;
 - 4) pikemaajaliste õppeülesannete (sealhulgas uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;
 - 5) õpilaste erivõimete ja huvide arendamisele;
 - 6) õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

Läbivate teemade ja lõimingu rakendamine

1. Õpetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimimisega, et luua seoseid ainevaldkondade sees, ainevaldkondade ja õpitulemuste vahel ning üldpädevuste või valdkonnapädevuste saavutamiseks.
2. Lõiming on terviku moodustamine omavahel sobivatest osadest ehk kesksetest ideedest, milleks võivad olla:
 - 1) erinevad õppeviisid: nt õpilasuuring, loovtöö, projekt, essee, referaat;
 - 2) aineülesanded: nt individuaalne, paaris- ja rühmatöö, diskussioon, ajurünnak, probleemõpe, õppekäik, ekskursioon, matk, mis aitavad õpilasel omandada erinevaid töövõtteid ja saada kogemusi;
 - 3) ainesisesed või ainetevahelised seosed – mõiste, probleem, põhimõte, oskus, sisuosa, meetod, hindamisviis, väärtus, millega kaks või enam õpikogemust seostatakse;
 - 4) üld- ja ainevaldkonnapädevused;
 - 5) läbivad teemad: elukestev õpe ja karjääri planeerimine, keskkond ja jätkusuutlik areng, kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, kultuuriline identiteet, teabekeskond, tehnoloogia ja innovatsioon, tervis ja ohutus, väärtused ja kõlblus.
3. Lõimimiseks kasutatakse erinevaid viise:
 - 1) üldõpetus esimeses kooliastmes – õppeained seotakse tervikuks ühe keskse õppeaine teemade kaudu;
 - 2) ainete seostatud õpetamine - ainete ühiseid mõisteid jms õpetatakse erinevates klassides, ühes aines omandatut kasutatakse, kinnistatakse ja süvendatakse teistes õppeainetes;
 - 3) ajaline kooskõla - kahe või enama õppeaine teadmisi ja põhimõisteid õpetatakse ajaliselt samal ajal nii, et õppeaine loogiline käsitlusjärjestus jääb muutmata;
 - 4) pädevusõpetus - pädevuste käsitlemine kohustuslike ja valikainete tundides;
 - 5) läbivate teemade käsitlemine – riiklikus õppekavas määratletud läbivate teemade taotluste saavutamine ainetundides, kooli üritustel ning I ja II poolaasta projektinädalal, samuti maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides osaledes;
 - 6) III kooliastme läbivatest teemadest lähtuvat või õppeaineid siduvat loovtööd korraldades. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt. Keeni Põhikooli III kooliastme loovtöö põhimõtted ja korraldamine on kirjeldatud õppekava lisas 1.

4. Õpetaja kirjeldab ainekavas ainesisese ja –välise lõimingu võimalusi ning oma töökavas keskse idee valikut ning määratleb lõimimise eesmärkidest lähtudes sobivad lõiminguviisid ja sellega seotud tegevused. Lõimingut kirjeldab õpetaja töökavas õppetegevusena. Lõimimine saavutatakse õpetajate ja koolitöötajate koostöös.

Õppeaasta korraldus

1. Õppeaasta kestab 1. septembrist järgmise aasta 31. augustini. Õppeaasta koosneb õppeperioodidest (trimestritest) ja koolivaheaegadest. Kool järgib haridus- ja teadusministri kehtestatud vaheaegu. Suvevaheajal täiendava õppega seotud tegevusi korraldades tagatakse õpilasele vähemalt kümne järjestikuse nädala pikkune puhkus kõigist õppe ja eksamitega seotud tegevustest.
2. Õppeperioodides on kokku vähemalt 175 õppepäeva. Õppepäev on kalendripäev, mil õpilane päevakava või individuaalse õppekava alusel osaleb kohustuslikus õppes. Ühes nädalas on kuni viis õppepäeva. Lõpueksami toimumise päev ja sellele eelnevad kaks päeva arvatakse õppepäevade hulka.
3. Õppetund on ettenähtud ajavahemik juhendatud õppeks, milles käigus õppekeskkonnas toimub õpilase ja õpetaja osalusel teadmiste ja oskuste omandamine. Õppekeskkonnana kasutatakse lisaks kooli ruumidele kooliõue, kooliümbruse loodust, ettevõtteid ja asutusi ning muuseume, hariduskeskusi jms. Juhendatud õpe toimub koolis traditsioonilise ainetunni, loengu, individuaaltunni, seminari, e-õppe, projektõppe või õppekäigu/-ekskursiooni vormis. Õppetööga seotud laagrid, võistlused, kontserdid, näitused jne, mis toimuvad õppetundide ajal, on õppekava läbimiseks kohustuslikud.
4. Õppetunni arvestuslik pikkus on 45 minutit. Õppetunde on nädalas 1. klassis 20; 2. klassis 23; 3. ja 4. klassis 25; 5. klassis 28; 6. ja 7. klassis 30; 8. ja 9. klassis 32.
5. Õppetundide ning pikapäevarühma, huviringide ja -tegevuse, raamatukogu tegevuse, konsultatsioonide ja järeleaitamise toimumise järjestus ja ajaline kestus kajastub kooli päevakavas.
6. Koolis õpetatakse kõiki õppeaineid kogu õppeaasta vältel aineõpetuslikku tööviisi kasutades. I kooliastmes on võimalus kasutada kombineeritud üld- ja aineõpet.

Tunnijaotusplaan

1. Põhikool tagab õpilasele õppe riikliku õppekava kohustuslikes ainetes ning kasutab vaba tunniressurssi alljärgnevas tunnijaotusplaanis vastavalt klassidele esitatud nädala õppetundide mahus:

	RÕK			kool/algklassid				kool/keskmine ja vanem kooliaste				
	I	II	III	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1) eesti keel	19	11	6	7	6	6	5	3	3	2	2	2
2) kirjandus		4	6					2	2	2	2	2
3) A-võõrkeel	3	9	9			3	3	3	3	3	3	3
4) B-võõrkeel		3	9						3	3	3	3
5) matemaatika	10	13	13	3	3	4	4	4	5	5	4	4
6) loodusõpetus	3	7	2	1	1	1	2	2	3	2		
7) geograafia			5							1	2	2
8) bioloogia			5							1	2	2
9) keemia			4								2	2
10) füüsika			4								2	2
11) ajalugu		3	6					1	2	2	2	2
12) inimese-ja ühiskonnaõpetus							1	1	1			
12) inimeseõpetus	2	2	2		1	1				1	1	
12) ühiskonnaõpetus		1	2									2

13) muusika	6	4	3	2	2	2	2	1	1	1	1	1
14) töö- ja kunstiõpetus				3	3	3						
14) kunstiõpetus	4,5	3	3				1	1	1	1	1	1
15) tööõpetus, käsitöö ja kodundus.	4,5	5	5				1	2	2	2	2	1
16) kehaline kasvatus	8	8	6	2+1	3	3	3	3	2+1	2	2	2
Vaba tunniressurss	8	10	4	1	4	2	3	5	1	2	1	1
ettevõtlikkusõpe					1		1	1				
IKT õpe					1	1		1		1		
loovteraapia					1		1	1				
klassijuhatamine				1	1	1	1	2	1	1	1	1
NÄDALA KOORMUS				20	23	25	25	28	30	30	32	32

Kooli eripära

- Kooli omapära aitavad lisaks kooli väärtustele, traditsioonilistele üritustele ja huviringidele rõhutada valikainete õpe, vaba tunniressursi kasutuse korraldus ning erinevused riikliku õppekava kohustuslike õppeainete õpetamisel.
- Kooli õppekavas on esitatud valikõppeainete: ettevõtlikkusõppe, loovteraapia ja IKT õppe ainekavad. Vaba tunniressursi kasutatakse lisaks valikainete õpetamisele klassijuhatajatundide läbiviimiseks kõikides klassides. Tunnijaotuses on kaks klassijuhatajatundi 5. klassis eesmärgiga toetada positiivse klassikultuuri kujunemist ja meie-tunde saavutamist üleminekul algklassidest põhikooli vanemasse kooliastmesse.
- Vaba tunniressursi kasutuse ja valikainete valiku põhimõtted:
 - tõsta õpilaste valmisolekut elukestvaks õppeks;
 - varustada õpilased kaasaegses ühiskonnas toimetulekuks vajalike oskustega, sh digioskustega;
 - toetada teadlikult õpilase enesetundmist ja eneseusku;
 - kujundada üldpädevusi ja toetada läbivate teemade õpitulemuste saavutamist;
 - tõhustada väärtuskasvatuse ja omakultuuri juurdumist õppesse.
- Erinevalt riiklikust õppekavast õpetatakse I kooliastmes tööõpetust ja kunstiõpetust õppeainena töö- ja kunstiõpetus ning II kooliastmes inimeseõpetust ja ühiskonnaõpetust õppeainena inimese- ja ühiskonnaõpetus põhjendusega, et need õppeained on omavahel tihedas lõimingus. Integreeritud ainete tundide arv vastab riiklikus õppekavas antud kooliastme tundide arvule. Kooli tunnijaotusplaanis on lisatund kehalises kasvatuses 1. klassis ja 6.klassis eesmärgiga toetada laste liikumisvajadust ning pöörata liikumisaktiivsuse languse riskiperioodidele (üleminek lasteaiast kooli, puberteet) enam tähelepanu. 6.klassis toimub pallimängu süvendatud õpe.
- Arvestades kooli võimalusi õpitakse A-võõrkeelena inglise keelt, B-võõrkeelena vene keelt.

Õpilaste ja vanemate teavitamine

- Põhikool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse ning edasiõppimisvõimaluste kohta infotundides, klassijuhatajatundides, lastevanemate üld- või klassikoosolekutel, e-Kooli vahendusel ning kooli koduleheküljel olevates dokumentides.
- Aine- või klassiõpetajad teavitavad õpilasi iga õppeperioodi esimeses ainetunnis peamistest õppeteemadest, vajalikest õppevahenditest, hindamise korraldusest, ohutusnõuetest ning käitumise

kriteeriumitest, millest antakse tagasiside õpilasele õppeperioodi lõpus.

3. Klassijuhatajad teavitavad õpilasi kooli kodukorrast, tunniplaani, hindamiskorrast, koolikohustuse täitmise nõudest ja muudatustest õppekorralduses.
4. Planeeritavad üritused tehakse õpilasele ja vanemale teatavaks poolaasta algul kooli koduleheküljel ürituste plaaniga.
5. Kooli aine- või klassiõpetajad ning tugispetsialistid nõustavad vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.

Õpilase arengu toetamine ja õppekeskkonna mitmekesistamine

1. Õpilase arengu esmasel toetajal on aineõpetajad, kes igapäevatoos arvestavad õpilase isikupära, õpikeskkonna ja kasvatusmõju õppeprotsessis ning kasutavad uuenenud õpikäsitusest lähtuvat ja õpilase arengut toetavat õpetegevust ja õppimist toetavat hindamist. Õpilasele tagatakse õppeprotsessis aktiivne osalemine, mille käigus ta võtab võimete kohaselt osa oma õppimise eesmärgistamisest, õpib iseseisvalt ja koos kaaslastega, õpib oma kaaslasi ja ennast hindama ning oma õppimist analüüsima ja juhtima. Õpetaja kindlustab õppimiseks ja õpetamiseks vajaliku distsipliini ainetunnis. Korrarikkumiste ennetamiseks või ohjamiseks kasutab ta vajalikke pedagoogilisi võtteid, vajadusel teavitab lapsevanemat ja klassijuhatajat. Õpetaja on teadlik, et koolis ei saa kaotada õpilastel vaimse tervise eripäradest (aktiivsus- ja tähelepanuhäire, autismispektri häired, segatüüpi spetsiifilised käitumishäired) tulenevaid käitumise põhijooni, kuid tegeleb kaasnevate probleemide ennetamisega ning püüab õpilast sihipäraselt sotsialiseerida.
2. Klassijuhataja reguleerib suhteid klassis ja toetab oma tööga positiivse klassi- ja koolikultuuri kujunemist ning õpilaste koolikohustuse täitmist. Ta on otseseks sidepidajaks kooli ja kodu vahel. Klassijuhataja jälgib õpilaste õppe edukust ja käitumist, vestleb individuaalselt õpilase ja aineõpetajatega. Ta koordineerib klassi õpilaste vaatlust, edastab ise ning kogub õpilase toimetuleku tagamiseks teavet aineõpetajatelt, kes klassitöö tingimustes ja vahetunnis korrapidajatena tegutsedes vaatlevad ja kirjeldavad kokkuvõtvalt õpilase arengut, lähtudes kooliastmetes taotletavatest pädevustest, läbivate teemade käsitlemistest ning vaatlustulemustest lapse arengueelduste, käitumise, õpioskuste, teadmiste, võimete ja õpitegevuses osaluse kohta. Õpetaja edastab klassi õpilaste arengu kokkuvõtteid klassijuhatajale vähemalt kahel korral õppeaastas arenguestlustel kasutamiseks. Õpilase arengu toetamiseks korraldatakse temaga koolis kaks korda õppeaastas arenguestlust koolis kehtestatud arenguestluste korraldamise korra järgi.
3. Õpilastele pakutakse mitmekesiseid teadmisi erinevatest kultuurivaldkondadest ning võimalusi erivõimete arenguks ja silmaringi laiendamiseks tunnivälises huvitegevuses, spordi, projektide ja laagritega seotud arendavates tegevustes.
4. 1. - 4. klassi õpilaste tunnivälise arengu toetamine toimub pikapäevarühmas. Pikapäevarühmas korraldatava õppekavavälise tegevusena pakutakse õpilasele järelevalvet ning pedagoogilist juhendamist ja suunamist õppest vaba aja sisustamisel, koduste õpiülesannete täitmisel ning huvide arendamisel.
5. Tuutoritund toimub 5.-9. klassi õpilastele hommikul 8.00 - 8.42. Tuutoritund on õpi- ja kasvatusprotsess, mille käigus toetatakse õppijaid nende iseseisval ja rühmapõhisel õppimisel ning akadeemilise tulemuslikkuse tõstmisel; aidatakse organiseerida aega, et erinevate tegevustega toime tulla, organiseeritakse arutelusid, motiveeritakse õppureid aktiivsemad olema, antakse tagasisidet, aidatakse tehniliste ja organisatoorsete probleemide esinemise korral.
Tuutoritunni tegevused õpilasele:
- õppetöölase jm teabe levitamine ja ning teabe hankimise võimaluste suurendamine (infominutid-

kogunemised/arutelud, raamatukogu ja arvutiklassi kasutamine jms);

- õppetöölaline nõustamine ja õpiabi ning ettevalmistus õpilasvõistlusteks (konsultatsioonid, ajad koduste tööde tegemiseks, järeleõppimise- ja vastamise ajad, loovtöö koostamine);
- eneseteostuse ja koolielu kaasärääkimise võimaluste avardamine;
- enne ja pärast tunde koolielu organiseerimises osalemine;
- õpilasesinduse ja õpilaste koostöö suurendamine;
- esinemisoscuse ja kohusetundlikkuse arendamine;
- kasulike kogemuste omandamine ning isikliku kogemuse vahendamine;
- õpilaste nõustamine isiklikes ja tervise küsimustes (tugispetsialistid, kooliõde, klassijuhatajad);
- kaasõpilaste abistamine;
- koostöös omaalgatuslikult ja aktiivselt tunnivälise aja sisustamine.

6. Kooli raamatukogu oma tegevusega toetab kooli õppekava elluviimist ja võimaldab oma keskkonna ja kogude kaudu erinevate õppemeetodite rakendamist, infokirjaoskuste edendamist, õpilaste iseseisva õppetöö oskuse arendamist ning lugemishuvi süvendamist.
8. Kool tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse. Karjäärialast tegevust koolis organiseerib õppejuht.
 - 1) Õpilastel on võimalus külastada haridusmesse, kutseõppeasutuste ja gümnaasiumite õppimisvõimalusi tutvustavaid teabepäevi ja karjäärialaseid üritusi.
 - 2) Kooli ja maakonna karjäärinõustaja ja –infospetsialistiga koostöös osutatakse individuaalset ja grupiviisilist karjäärinõustamist, organiseeritakse õppekäike, et kujundada õpilastes valmisolekut tööjõuturul parema rakendatavuse saavutamiseks ja iseseisva otsustusvõime arendamiseks.
 - 3) Kool teeb koostööd valla, maakonna ja teiste vabariigi erinevate asutuste ja ettevõtetega tutvustamiseks õpilastele erinevaid töövaldkondi ettevõtlikkusõppe ja klassijuhatajatundide raames.
 - 4) Kasutatakse ära läbiva teema “Elukestev õpe ja karjääriplaneerimine” käsitlemise võimalused ainetundides 1.- 9. klassis ja huvitegevuses.

Tugimeetmete rakendamine

1. Üldise toe raames õpilasele sobiva pingutustasemega õppimise tagamiseks õpet individualiseeritakse ja diferentseeritakse:
 - 1) täiendavad selgitused tööjuhenditele;
 - 2) õpilase õppimise tempoga arvestamine;
 - 3) individuaalne või väikese rühma põhine juhendamine töö käigus, sh erineva meetodika valimine;
 - 4) võimalused lisavahendite kasutamiseks;
 - 5) õpilasest lähtuva hindamise kasutamine;
 - 6) töö ja ülesannete mahu reguleerimine;
 - 7) eri tasemel tööjuhised, ülesanded ja kodused tööd.
2. Õpilase arengu toetamiseks pakub kool õppetundide välisel ajal vajadusel täiendavat juhendamist konsultatsioonitunnis ainealaseks:
 - 1) enesearenduseks;
 - 2) õpioskuste arendamiseks;
 - 3) ettevalmistuseks õpilasvõistlustel, eksamitel või/ja olümpiaadidel ning haridusprogrammides osalemiseks.
3. Õpilasele, kellel tekib takistusi koolikohustuse täitmisel või ajutine mahajäämus õpitulemuste saavutamisel, rakendab kool õpiraskuste likvideerimiseks õppetundide välisel ajal täiendavat juhendamist järeleaitamistundides:
 - 1) **järeleõppimiseks ja –vastamiseks;**
 - 2) **järeltööde ja sooritamata kodutööde tegemiseks;**

- 3) **kohustusliku individuaalse järeleaitamise plaani täitmiseks**, st kui järeleõppimine ja-vastamine ei anna tulemusi õpilase ükskõikse suhtumise tõttu koolikohustuse täitmisse ja õppimisse, teavitab aineõpetaja klassijuhatajat ja siis pööratakse haridusliku erivajadusega õpilase koordineerija (edaspidi HEVKO). Õpilasele määratakse HEVKO ettepanekul direktori käskkirjaga regulaarne kohustuslik plaan õppimiseks ja -vastamiseks, millest teavitatakse lapsevanemat. Lapsevanem kohustub jälgima ja toetama last meetme rakendumiseks. Plaani tähtjaks täitmata jätmise korral kutsutakse HEVKO poolt kokku ümarlaud, milles osalevad õpilane, lapsevanem, klassijuhataja ning direktor, et koostöös otsustada kas õpilase suunamine pärast tunde toimuvasse pikapäevarühma või pöördumine kohaliku omavalitsuse lastekaitsespetsialisti poole, kes rakendab oma pädevuses meetmeid olukorra lahendamiseks. Tugimeetmena rakendatakse pikapäevarühma direktori käskkirjaga.
4. Konsultatsioonide ajad, järeleaitamistundide ajad avalikustatakse kooli kodulehel, ajakavas ja õpilaste infostendil. Õpilase osalemine märgitakse täiendava töö päevikusse.
5. Käitumisraskuste ületamiseks vestleb aineõpetaja, õpilase ja klassijuhatajaga ning täidetakse positiivse käitumise kujundamise leht (lisa 2). Samuti teeb aineõpetaja koostööd koduga, peab nõu kolleegide või juhtkonnaga, konsulteerib sotsiaalpedagoogiga, kasutab iseseisvalt erialast kirjandust või valib käitumisprobleemide lahendamiseks toetava koolituse.
6. Kui täiendav töö järeleaitamistunnis osutub mittetulemuslikuks ning õpilase õppeperioodi kokkuvõtivate hinnete hulgas on hindeid „2“ või sooritamata tööde tõttu märkeid „X“, teavitab õpilase klassijuhataja koheselt sellest HEVKOt ning seejärel koostöös eripedagoogi ja aineõpetajaga arutatakse läbi tugispetsialistide ajutise teenuse vajaduse, sh teenuse aeg ja maht. Teenuse valikul arvestatakse õpilase vanust, vajadusi, individuaalseid eeldusi ja võimeid, samuti lahendamist vajava probleemi iseloomu õpilase eripärast lähtuvalt. Teenuse valikul kuulatakse ära õpilase seadusliku esindaja arvamused.
7. Kooli poolt pakutavate tugispetsialistide ajutised teenused on järgmised:
- 1) **eripedagoogi tugi** – õpilase arengu- ja õpioskuste taseme kindlaks tegemine, arengut mõjutavate tegurite ja õpivajaduse välja selgitamine; õpetaja juhendamine ja nõustamine õpilase õppe läbiviimisel või õpiabitundide korraldamine;
 - 2) **psühholoogi teenuse osutamine** - õppeprotsessis toimetulekut mõjutavate tegurite hindamine, õpilase nõustamine õppetööga ning vaimse tervisega seotud probleemidega toimetulekul;
 - 3) **logopeediline tugi** - suulise ja kirjaliku kõne arengu ning kommunikatsioonivõime toetamiseks;
 - 4) **sotsiaalpedagoogi tugi** - õpilase sotsiaalsete oskuste hindamine ning tema eakohast tegutsemisvõimet takistavate tegurite analüüsimine, õpilase suhtlemisoskuse ja sotsiaalse pädevuse kujundamine ja toetamine; koolis esilekerkivate õpilaste sotsiaalsete ja koolikohustuse täitmist takistavate probleemide kaardistamine, nende ennetus- ja lahendustegevuste koordineerimine. Õpilase või tema seadusliku esindaja poolt teenuse saamiseks soovi avaldamisel või teenuse järele vajaduse ilmnemisel korraldab kool õpilasele võimaluse vestelda isiklikult tugispetsialistiga mitte hiljem kui nädala jooksul. Õnnetusjuhtumi puhul või olukorras, kus õpilase enda või teiste õpilaste elu või tervis on ohus, tuleb õpilasele teenust pakkuda esimesel võimalusel, kuid mitte hiljem kui järgmisel tööpäeval.
8. Kui kooli poolt pakutud konsultatsioonid, järeleaitamistunnid ja ajutine tugispetsialistide teenus pole andnud õpilase arenguks soovitud tulemusi, viiakse koolis läbi üldise toe mõju analüüs ja hindamine ning õpilase pedagoogilis-psühholoogiline hindamine (hinnatakse õpihuvi ja motivatsiooni, õpioskusi, õpilase tugevaid ja nõrku külgi erinevates õppeainetes ja sotsiaalsetes oskustes, tunnetustegevust, emotsionaalset seisundit ja käitumist koolis). Hindamine viiakse läbi meetme rakendamise perioodi lõpus HEVKO, õpetajate ja kooli tugispetsialistide poolt ning tulemusest teavitatakse lapsevanemat. Õpilasele avatakse individuaalse jälgimise kaart (edaspidi ÕIK), millest teavitatakse lapsevanemat ning

mille koostamise eest vastutab HEVKO. ÕIKi kantakse:

1) õpetajate tähelepanekud ning üldise toe pedagoogilis-psühholoogilise ja meetmete mõju hindamise tulemused;

2) tugispetsialistide rakendatud ajutised teenused ja tugi ning tulemuslikkuse hinnang koos soovitustega.

ÕIKi pideva täiendamise ja delikaatsete andmete kaitse eest vastutavad klassijuhataja ja HEVKO.

Säilitatakse ÕIK arvutis turvalises keskkonnas ja iga klassijuhataja näeb vaid oma klassi õpilaste arengukaarte. Prindib või edastab elektrooniliselt lapsevanemale tema suulise või kirjaliku teatamise alusel välja ja allkirjastab arengukaardi HEVKO.

9. Õpilase hindamise tulemustest lähtuva järgneva tugimeetme otsuse tegemiseks tuleb kokku kooli tugimeeskond: HEVKO, sotsiaalpedagoog, eripedagoog, direktor ning vajadusel kaasatakse spetsialist väljaspool kooli, et otsustada kas rakendada õpilasele meetmena õpiabirühm raskusi tekitavates ainetes või koostada individuaalne õppekava.
10. Õpiabirühm moodustatakse tugimeetmena erineva klassi õpilastest, kus korraldatav õpe on õpilase vajadustest lähtudes põhjendatud ja ajaliselt piiritletud. Õpiabirühma vastuvõtmise otsustab direktor, järgides HEVKO soovitusi. Otsuse tegemisel lähtub direktor vanema nõusolekust, mittenoustumise korral vastutab vanem ise õpilasele õpiabi korraldamise eest. Õpiabirühma tunnid toimuvad vastava ainetunni ajal, milles õpilasel täheldatakse raskusi. Tunde viib läbi spetsiaalse ettevalmistusega pedagoog, kes viib töökava kooskõlla vastava aineõpetaja töökavaga. Välja kujunemata õpioskuste ja -harjumuste ning logopeediliste probleemidega õpilase toetamiseks pakutakse õpilasele vajadusel tundide välisel ajal 1-2 tundi eripedagoogilist või logopeedilist abi õpiabirühmas, kus:
- 1) arendatakse suulist ja kirjalikku kõnet lähtuvalt kõnepuude mehhanismist või olemusest;
 - 2) arendatakse kognitiivseid oskusi;
 - 3) kujundatakse ja arendatakse eripedagoogiliste võtete abil õpioskusi ja õpivilumusi.
- Eripedagoog ja logopeed viivad oma töökavad kooskõlla aineõpetajate töökavadega.
11. Kui mahajäämuse likvideerimiseks on kooli tugimeeskond otsustanud koostada õpilasele individuaalse õppekava (edaspidi IÕK), kutsutakse kokku HEVKO poolt arenguvestluseks ümarlaud, kus osalevad lisaks tugimeeskonna liikmetele klassijuhataja, õpilane, lapsevanem ja aineõpetaja. IÕKi koostavad lapsevanema nõusoleku korral eripedagoog ja HEVKO koostöös aineõpetajaga, arvestades õpilase huvide ja vajadustega. IÕK kantakse õpilase individuaalse jälgimise kaardile. Õpetaja koostab õpilasele individuaalse õppe töökava (lisa 2).
12. Õpiabirühma või IÕKi rakendumise tulemuslikkuse kohta võtab HEVKO tagasiside osapooltelt (õpilane ja lapsevanem/ õpetaja) iga õppeperioodi lõpus. Õppeaasta lõpus hinnatakse rakendumise tulemuslikkust.
13. Kui õpilase mittesoovitatav käitumine on järjepidev ning käitumise mõjutamiseks kasutatud võtetega ei suuda õpetaja tagada kaasõpilastele õppimist toetavat õpikeskkonda, teavitab ta sotsiaalpedagoogi, kes kaardistab õpetajaid ja lapsevanemat kaasates koolikohustuse täitmist takistavad probleemid ning rakendab õpilasele tugimeetmena käitumise tugikava (lisa 2) või koordineerib põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse mõjutusmeetmete rakendamist:
- 1) direktori ja õppejuhi juures õpilasega tema käitumise arutamine või konfliktolukorras osalenud poolte lepitamine eesmärgiga saavutada kokkulepe edasiseks tegevuseks või esemete, mida õpilane kasutab viisil, mis ei ole kooskõlas kooli kodukorraga, kooli hoiule võtmine;
 - 2) direktori kirjalik noomitus;
 - 3) õppetunnist eemaldamine koos kohustusega viibida määratud kohas ja saavutada tunni lõpuks nõutavad õpitulemused, tagades järelevalve õpilase üle ja vajaduse korral õpilase pedagoogilise juhendamise;

4) õpilasega tema käitumise arutamine erakorralises õppenõukogus ning vajadusel ajutise õppes osalemise keelu määramine koos kohustusega saavutada selle perioodi lõpul nõutavad õpitulemused järgides kooli kodukorras sätestatut;

5) õpilasele tugiisiku määramine.

Sotsiaalpedagoogil on õigus kaasata koolivälise võrgustikutöö spetsialiste õpilase käitumisega seotud lahendustegevustesse.

14. Kui eelpool nimetatud üldise toe meetmed ei anna õpilase arenguks soovitud tulemusi, palub kool õpilase vanemal läbida täiendav uuring. Kõik lisauuringute käigus saadud hindamise ja testimise tulemused, samuti kooliväliste tugispetsialistide soovitusel ja hinnangud kantakse ÕIKi.
15. Võimekale õpilasele, kellel on väga head õpitulemused ning tulemused vabariiklikel või rahvusvahelistel aineolümpiaadidel, konkurssidel või võistlustel ning lapsevanem või aineõpetaja leiab, et õpilase andekuse toetamiseks on vaja lisameedet, suunatakse lapsevanem lapse andekuse määramiseks psühholoogi juurde spetsiaalseks testimiseks. Kui ilmneb õpilase andekus, tagatakse talle koolis tõhustatud toe raames individuaalse õppekava rakendamine.
16. Kui õpiraskustega õpilasel ilmneb vajadus saada tõhustatud või erituge, teavitatakse sellest vanemat ning tehakse vanemale ettepanek pöörduda koolivälise nõustamismeeskonna (edaspidi KNM) poole lapsele tõhustatud toe või eritoe rakendamiseks. Lapsevanema keeldumisel on koolil õigus lapse huvide kaitseks pöörduda KOVi lastekaitsespetsialisti poole.

Haridusliku erivajadusega õpilase õppe korraldus

1. Õpilast, kellele koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel rakendatakse tõhustatud tuge või erituge või õpilast, kellele andekuse tõttu rakendatakse IÕKi, käsitletakse haridusliku erivajadusega õpilasena.
2. Tõhustatud tuge vajab eelkõige õpilane, kel esineb püsiv õpiraskus, kõnepuue, psüühika-ja käitumishäire või mõni muu puue või tervislik seisund, mille tõttu ta vajab vähemalt üht järgmistest teenustest:
 - 1) pidevat tugispetsialistide teenust ja individuaalset õppekava ühes, mitmes või kõikides ainetes;
 - 2) pidevat tugispetsialistide teenust ja osaajaga õpet individuaalselt või tasemerühmas;
 - 3) pidevat tugispetsialistide teenust ja individuaalset tuge klassis toimuva õppetöö ajal;
 - 4) õpet eriklassis.
3. Erituge rakendatakse õpilasele, kes tulenevalt raskest puudest/ liitpuudest või raskest ja püsivast psüühikahäirest vajab väga spetsiifilist õppekorraldust ning ressursimahukaid tugiteenuseid ehk puudespetsiifilist õppekorraldust, õppekeskkonda, õppemetoodikat, õppevahendeid ja õppes osalemiseks järjepidevat ning süsteemset sotsiaal-ja/või tervishoiuteenustega lõimitud tugispetsialistide teenust.
4. KNMi poole soovitude saamiseks lapse arengu toetamiseks, õppe ja kasvatuse korraldamiseks ning tugiteenuste rakendamiseks pöördub vanem või tema volitatud isik (kooli esindaja). KNMi soovitusel rakendatakse tuge õpilasele pärast seda, kui õpilase vanem on andnud koolile kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis nõusoleku soovitude rakendamiseks, ning seejärel kannab nõustamismeeskond soovitude viie tööpäeva jooksul Eesti Hariduse Infosüsteemi õpilaste, üliõpilaste ning arst-residentide alamregistrisse. Tõhustatud toe ja eritoe rakendamiseks on kooli direktoril ja HEVKOl õigus töödelda hariduse infosüsteemi teise kooli ja KNMi kantud andmeid nõustamismeeskonna soovitude ning tuge saavale õpilasele rakendatud tõhustatud toe ja eritoe kohta, kuid üksnes mahus ja ulatuses, mis on vajalik tõhustatud toe ja eritoe rakendamiseks.
5. KNMi soovitude kohaselt ja vanema kirjalikul nõusolekul rakendab kool õpilasele tõhustatud tuge või

erituge, samuti terviseseisundist tulenevat koduõpet, koolikohustuslikule õpilasele mittestatsionaarset õpet, vähendab ja asendab riiklikus õppekavas ettenähtud õpitulemusi ühes või mitmes aines, soovib lihtsustatud, toimetuleku- või hooldusõppe rakendamist või vabastab õpilase kohustusliku õppeaine õppimisest vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses, põhikooli riiklikus õppekavas ja põhikooli riiklikus lihtsustatud õppekavas sätestatule.

6. KNMi antud soovitused, tõhustatud ja eritoe raames rakendatud teenused ja tugi ning hinnang nende tulemuslikkuse kohta kantakse ÕIKile, mille täitmise eest vastutab kooli HEVKO.
7. HEVKO ja/või KNMi soovitusel lähtuvalt määrab direktor tõhustatud tuge vajavatele õpilastele kas:
 - 1) koosõppe tavaklassis koos tugispetsialistide toetuse ning osalise individuaalse toetamise abiõpetaja poolt;
 - 2) õppe tasemerühmas, kus rakendatakse eripedagoogilise sekkumise põhimõtteid ning koosõppe tavaklassis üldjuhul järgmistes ainetundides: kehaline kasvatus, muusika, kunst, tehnoloogiaõpetus, kodundus/käsitöö, valikainetund ja klassijuhatajatund;
 - 3) piisava arvu lihtsustatud õppe õpilaste puhul õppe eriklassis, kus viiakse õpet läbi eripedagoogi juhendamisel ning eriklassile koostatud õppekava alusel.
8. Erituge vajavatele õpilastele moodustatakse üldjuhul eriklass. Erituge vajava õpilase õpetamisel tavaklassis arvestatakse KNMi soovitusi. Kaasatuna tavaklassi määratakse neile osajaline eraldi õpe individuaalselt või rühmas ning tavaklassi tundides pidev individuaalne tugi.
9. Tasemerühma või eriklassi vastuvõtmise otsustab direktor, järgides HEVKO ja KNMi soovitusi. Otsuse tegemisel lähtub direktor õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõusolekust.
10. Kaks korda õppeaastas analüüsivad ja hindavad HEVKO, õpetajad ja kooli tugispetsialistid õpilasele määratud toe rakendamise mõju ning HEVKO teeb ettepanekud edasiseks tegevuseks:
 - 1) tugiteenuste lõpetamine;
 - 2) tugiteenuse jätkamine samal või tõhustatud viisil;
 - 3) täiendavate uuringute teostamine;
 - 4) tugiteenuste vahetamine või muu teenuse lisamine;
 - 5) ettepanek KNMi suunamiseks vm.Samuti toimitakse kui KNMi määratud toe rakendamise tähtaeg on lõppenud.
11. Kui elukohajärgse kohaliku omavalitsuse territooriumil ei ole võimalik korraldada KNMi soovitude kohast õpet, on õpilase elukohajärgne vald kohustatud koostöös teiste koolide ja nende pidajatega tagama õpilasele hariduse omandamise võimalused ning korraldama transpordi või hüvitama õpilase sõidukulud.

III HINDAMISE KORRALDUS

Hindamise korraldamine ja põhimõtted

1. Hindamise korraldust ning õpilaste ja vanemate hindamisest teavitamist kirjeldatakse hindamise korras õppekava lisas 4.

IV ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMINE

Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

1. Kooli õpetajate koostöövormideks on õppenõukogu, infominutid, töökoosolekud, kolleegi tunnivaatlused ja sisekoolitused. Infominutid, kus edastatakse päevakohast informatsiooni, toimuvad vahetundide ajal. Vähemalt üks kord poolaastas käib aineõpetaja vaatlemas ainevaldkonna kolleegi tundi. Klassijuhataja vaatleb klassi õpilasi ainetundides vähemalt ühel korral trimestris. Töökoosolekud

toimuvad üldjuhul vaheaegadel ning seal jagatakse täienduskoolitustelt saadud teadmisi ja kogemusi, avaldatakse dokumentatsiooni uuendamiseks eelnevalt e-kirjavahetuses saadetud ettepanekutele arvamust, lahendatakse õppe- ja kasvatustööga seotud probleeme. Vastavalt vajadusele koondutakse töögruppideks, mis tegelevad kooli arendustegevusega või mõne muu hetkel koolis päevakohase õppe- ja kasvatustöö teemaga.

2. Õppetöö sh lõimingu kavandamine toimub koolivaheaegadel. Õpetaja koostab ainekava alusel töökava 7-8 nädala kaupa igaks koolivaheajale järgnevas perioodiks. Õpetajal on kohustus kavandada igale klassile õpetatavate teemade eesmärgid-õpitulemused, hindamine ning lõiming ainetevaheliste seoste ja üldpädevuste saavutamiseks. Õpetajatel on õigus vastavalt vajadustele teha õppeperioodi jooksul enda töökavades muudatusi eesmärgiga tagada õpetamise ja õpilaste teadmiste, oskuste parem kvaliteet. Töökava vorm ja struktuur on vabalt valitav. Klassijuhataja töökava koostamise aluseks on kooli sündmuste plaan, klassi kasvatustöö vajadused ning kooli õppekava õppe- ja kasvatustöö rõhuasetused.
3. Haigestumise korral esitab õpetaja töökava asendusõpetajale tundide läbiviimiseks. Töökava esitatakse juhtkonnale kontrolliks ja tagasisidestamiseks vaid nõudmisel. Klassijuhatajate töökavadele annab tagasiside õppejuht.

V ÕPPEKAVA UUENDAMINE JA TÄIENDAMINE

Õppekava uuendamise ja täiendamise kord

1. Kui kooli õppekava uuendamise või täiendamise vajadus on tingitud muudatustest õigusaktides, siis algatab kooli õppekava muutmise kooli direktor.
2. Õigus ettepanekute tegemiseks õppekava üldosa ja ainekavade täiendamiseks on kooli õppenõukogu, hoolekogu ja õpilasesinduse liikmetel. Ettepanekud esitatakse õppenõukogus, hoolekogu või õpilasesinduse koosolekul.
3. Õppejuht kutsub kokku õppekava töörühma, kes valmistab ette muudatused ning need arutatakse läbi, täiendatakse ja parandatakse õpetajate töökoosolekul. Kooli direktor esitab kooli täiendatud või uuendatud õppekava projekti enne kehtestamist arvamuse andmiseks hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule. Kooli juhtkond vaatab arvamused läbi ning kontrollib nende õiguspärasust. Õppekava töörühm viib sisse vajadusel muudatused õppekava projekti.
4. Kooli uuendatud õppekava kehtestab direktor käskkirjaga. Kooli täiendatud õppekava muudatused näidatakse kooli õppekava terviktekstis viitega direktori käskkirja numbrile ja kuupäevale, millega õppekava muudeti. Samuti märgitakse muudatuse viite juurde muudatuse jõustumise kuupäev.